

**สรุปผลการประชุมวุฒิสภา
ครั้งที่ ๒๐ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง)
วันจันทร์ที่ ๘ สิงหาคม ๒๕๖๕**

โดย สำนักงานการประชุม สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

วันจันทร์ที่ ๘ สิงหาคม ๒๕๖๕ เวลา ๐๙.๔๐ นาฬิกา ณ ห้องประชุมวุฒิสภา อาคารรัฐสภา
ศาสตราจารย์พิเศษพรเพชร วิชิตชลชัย ประธานวุฒิสภา เป็นประธานของที่ประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๒๐
(สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) โดยมี นายศุภชัย สมเจริญ รองประธานวุฒิสภา คนที่สอง
ผลัดเปลี่ยนทำหน้าที่ประธานของที่ประชุม

เมื่อครบองค์ประชุมแล้ว ประธานของที่ประชุมได้เปิดประชุมและดำเนินการประชุม
ตามระเบียบวาระ สรุปผลการประชุมได้ดังนี้

(๑) เรื่องที่ประธานจะแจ้งต่อที่ประชุม **จำนวน ๑ เรื่อง**

ประธานได้แจ้งเรื่องที่ไม่ปรากฏในระเบียบวาระการประชุม ดังนี้

ด้วยพลเรือเอก ชุมนุช อาจวงศ์ สมาชิกวุฒิสภา ได้ถึงแก่อนิจกรรมเมื่อวันจันทร์ที่ ๘
สิงหาคม ๒๕๖๕ ประธานวุฒิสภาจึงขอเชิญให้สมาชิกร่วมยืนไว้อาลัยเพื่อเป็นเกียรติแก่ผู้วายชนม์
พร้อมทั้งแจ้งว่า ขณะนี้วุฒิสภามีจำนวนสมาชิกทั้งหมด ๒๔๙ คน ดังนั้น ในการประชุมวุฒิสภาจะต้อง
มีสมาชิกมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ คือ ตั้งแต่ ๑๒๕ คนขึ้นไป
จึงจะเป็นองค์ประชุม

ที่ประชุมรับทราบ

(๒) รับรองรายงานการประชุม **จำนวน ๒ ครั้ง**

- รับรองรายงานการประชุมวุฒิสภา

ครั้งที่ ๑ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันจันทร์ที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๖๕ และ

ครั้งที่ ๒ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันอังคารที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๖๕

ที่ประชุมรับรองรายงานการประชุมทั้ง ๒ ครั้ง

(๓) กระทุ้งถาม

๓.๑ กระทุ้งถามเป็นหนังสือ

จำนวน ๓ เรื่อง

๓.๑.๑ กระทุ้งถาม เรื่อง การพัฒนาเครื่องโทคาแมค (Tokamak) หรือดวงอาทิตย์จำลอง (นายชลิต แก้วจินดา เป็นผู้ตั้งถาม ถามรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม)
(เป็นเรื่องที่เลื่อนมาจากการประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๑ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันจันทร์ที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๖๕)

ผลการพิจารณา

เนื่องจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (นายเอนก เหล่าธรรมทัศน์) ผู้ถูกตั้งกระทุ้งถามติดภารกิจ ไม่สามารถมาตอบกระทุ้งถามได้ จึงขอเลื่อนการตอบกระทุ้งถามดังกล่าวออกไปเป็นวันจันทร์ที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๖๕

๓.๑.๒ กระทุ้งถาม เรื่อง การส่งเสริมการปลูกต้นไม้ยืนต้นเพื่อเศรษฐกิจ และการอมด้วยธนาคารต้นไม้ (นายอำพล จินดาวัฒนะ เป็นผู้ตั้งถาม ถามรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์)
(เป็นเรื่องที่เลื่อนมาจากการประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๑๔ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันจันทร์ที่ ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๖๕)

ผลการพิจารณา

ในอดีตประเทศเรามีการใช้ไม้มีค่าหรือไม้ที่ให้เนื้อไม้เป็นพืชเศรษฐกิจเพื่อนำมาพัฒนาประเทศ เช่น ไม้สัก ไม้ยางนา ไม้ประดู่ และไม้มะค่า เป็นต้น ซึ่งนำมาจากธรรมชาติ โดยมีพระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ. ๒๔๘๔ เป็นกฎหมายเพื่อทำไม้ เมื่อใช้ไม้เพื่อเศรษฐกิจจนหมดแล้ว ก็มีการปิดป่า ในขณะที่หน่วยงานที่ดูแลเรื่องของการใช้ไม้เศรษฐกิจ คือ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยกรมป่าไม้ ต่อมาได้เปลี่ยนผ่านมาสู่การส่งเสริมการปลูกไม้มีค่าเพื่อนำมาใช้ในเศรษฐกิจ โดยในปี พ.ศ. ๒๕๓๕ ได้มีพระราชบัญญัติสวนป่า พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งเป็นกฎหมายที่แสดงให้เห็นถึงการเปลี่ยนจากการใช้ไม้ธรรมชาติมาเป็นไม้จากการปลูกแต่ก็ยังติดขัดในเรื่องกฎหมาย จนกระทั่งปี พ.ศ. ๒๕๖๑ กระทรวงพาณิชย์ได้ออกกฎกระทรวงให้สามารถนำไม้ยืนต้นไปเป็นทรัพย์สินค้ำประกันเงินกู้ได้ และในปี พ.ศ. ๒๕๖๒ ได้มีการแก้ไขพระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ. ๒๔๘๔ มาตรา ๗ เพื่อส่งเสริมสนับสนุนให้ประชาชนปลูกไม้ยืนต้นหรือไม้มีค่าหรือพืชชนิดใดเพื่อเศรษฐกิจมากขึ้น และกระทรวงการคลัง ยังได้ประกาศหลักเกณฑ์การใช้ประโยชน์ในการประกอบเกษตรกรรม โดยกำหนดให้ “พืชกลุ่มให้เนื้อไม้” เป็นพืชเกษตรชนิดที่ ๕๑ ในการประกอบเกษตรกรรมด้วย ในขณะเดียวกันรัฐบาลยังได้แถลงนโยบายต่อสภาเมื่อเดือนกรกฎาคม ๒๕๖๒ ในการส่งเสริมการปลูกต้นไม้ยืนต้นเป็นพืชเศรษฐกิจ โดยสนับสนุนกล้าไม้และให้ความรู้ในการบริหารจัดการเชิงพาณิชย์อย่างเหมาะสม ที่ผ่านมามีโครงการธนาคารต้นไม้

ซึ่งได้รับการสนับสนุนจากธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร โดยมีชุมชนเข้าร่วมดำเนินการ โครงการธนาคารต้นไม้ประมาณ ๗,๐๐๐ ชุมชน มีต้นไม้ที่ขึ้นทะเบียนในช่วงต้นปี ๒๕๖๔ ประมาณ ๑๒ ล้านต้น มีสมาชิกธนาคารต้นไม้ประมาณ ๑๒๓,๔๒๔ คน และจากการลงพื้นที่ของสมาชิก วุฒิสภาและกรรมาธิการที่เกี่ยวข้องพบว่า มีชุมชนที่มีการดำเนินการเรื่องธนาคารต้นไม้ อาทิเช่น ชุมชน ดอนศาลเจ้า อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี และที่ตำบลหนองยาง อำเภอหนองฉาง จังหวัดอุทัยธานี จากที่ได้กล่าวมาจะเห็นได้ว่ากระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นกระทรวงเศรษฐกิจที่มีหน้าที่ส่งเสริมพืชเกษตรเพื่อเศรษฐกิจ และการสนับสนุนให้มีการส่งเสริมการปลูกไม้ยืนต้นเป็นพืชเกษตรชนิด “พืชกลุ่มให้เนื้อไม้” จึงขอเรียนถามว่า กระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีแผนงาน โครงการสนับสนุน โครงการธนาคารต้นไม้หรือไม่ อย่างไร และมีนโยบาย แผนงาน โครงการส่งเสริมการปลูกต้นไม้ยืนต้น เพื่อเศรษฐกิจและการออมเป็นรูปธรรมหรือไม่ อย่างไร

นายประภัตร โพธสุธน รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ผู้ได้รับมอบหมายให้ตอบกระทู้ถาม ตอบชี้แจงว่า กระทู้ถามนี้แสดงให้เห็นถึงความเป็นห่วงในเรื่อง การเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศของประเทศไทย ซึ่งพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี ได้มอบนโยบายในการประชุมภาคีการขับเคลื่อนการปฏิบัติงานด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ของไทย ว่าในปี ๒๕๖๕ จะต้องปลูกต้นไม้ให้ครบ ๑๐๐ ล้านกล้า ซึ่งแสดงให้เห็นว่าต้นไม้สามารถชดเชย สภาพอากาศที่เปลี่ยนแปลงได้ ประเทศไทยมีพื้นที่ประมาณ ๓๒๔ ล้านไร่ โดยแบ่งเป็นป่าอนุรักษ์ซึ่งดูแล โดยกรมป่าไม้และกรมอุทยาน กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ประมาณ ๑๐๒ ล้านไร่ นอกจากนี้เป็นพื้นที่ของเอกชน ในส่วนของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยสำนักงานการปฏิรูปที่ดิน เพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) ได้กำหนดว่า เมื่อมอบที่ดินให้กับเกษตรกรแล้ว เกษตรกรจะต้องปลูกไม้ยืนต้น ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๒๐ ของพื้นที่ที่ได้รับไป ขณะนี้มีพื้นที่ที่ดูแลประมาณ ๔๐ ล้านไร่ จึงถือว่ามีป่า ไม่น้อยกว่า ๘ ล้านไร่ สำหรับคำถามข้อแรกที่ถามว่าโครงการธนาคารต้นไม้มีเพิ่มเติมหรือไม่ อย่างไร พบว่า จากวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๔ จนถึงวันนี้ มีการจดทะเบียนเพิ่มขึ้นจำนวน ๔๐ กลุ่ม มีสมาชิก ไม่น้อยกว่า ๕๐๐ ราย มีต้นไม้ประมาณ ๑๒๙,๐๐๐ ต้น ทั้งนี้ ไม่รวมต้นไม้ที่เอกชนปลูก ส่วนคำถาม ข้อที่ ๒ ที่ถามว่ารัฐบาลมีการส่งเสริมให้มีการปลูกป่าและการออมได้มากน้อยเพียงใดนั้น ขอเรียนว่า ธนาคารต้นไม้เกิดขึ้นเมื่อปี ๒๕๔๙ เริ่มจากชุมชนหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงในทุกจังหวัด โดยผลักดันให้ เกษตรกรจัดกลุ่มชุมชนรวมกันไม่น้อยกว่า ๙ คน และจะต้องปลูกต้นไม้ไม่น้อยกว่าคนละ ๙ ต้น แต่ช่วงนั้นยังไม่ได้รับความสนใจ ต่อมาปี ๒๕๕๓ คณะกรรมการของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ การเกษตรได้มีมติให้นำต้นไม้ที่ปลูกโดยชุมชนมาเป็นหลักประกันเงินกู้ได้ จึงเริ่มมีการตื่นตัวมากขึ้น ในปัจจุบันไม่ใช่เฉพาะธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรที่นำต้นไม้มาเป็นหลักประกันได้ แต่ธนาคารกรุงไทยและธนาคารพาณิชย์อื่นๆ ก็สามารถนำต้นไม้มาเป็นหลักประกันได้ด้วย ดังนั้น การปลูกต้นไม้ในขณะนี้มีความสำคัญที่จะกระตุ้นให้เกษตรกรตื่นตัวในการปลูกต้นไม้ คือ การประเมินราคาต้นไม้ ซึ่งเกษตรกรนิยมปลูกไม้ยืนต้น ๖ ชนิด จาก ๕๘ ชนิด ที่ขึ้นทะเบียนไว้ โดยกรมป่าไม้ คือ ไม้สัก ไม้พยุง ไม้มะค่าโมง ไม้แดง ไม้ชิงชัน และไม้ประดู่ ซึ่งหากเป็นไม้สัก จะมีแนวทางการประเมินราคา ดังนี้ ไม้สักอายุตั้งแต่ ๕ ปีขึ้นไป ราคาประเมินไว้ที่ต้นละ ๑๓๘ บาท อายุตั้งแต่ ๑๐ ปีขึ้นไป ราคาประเมินไว้ที่ต้นละ ๕๑๑ บาท อายุตั้งแต่ ๑๕ ปีขึ้นไป ราคาประเมินไว้ที่ ต้นละ ๑,๓๔๘ บาท และอายุตั้งแต่ ๒๐ ปีขึ้นไป ราคาประเมินไว้ที่ต้นละ ๓,๐๐๐ บาท เป็นต้น ซึ่งตอนนี้

มีคำถามจากประชาชนว่าสามารถนำไม้ยืนต้นมาเป็นหลักประกันได้หรือไม่ จึงขอเรียนว่าสามารถทำได้ โดยการสนับสนุนของธนาคารต้นไม้

ทั้งนี้ ผู้ตั้งกระทู้ถามได้ตั้งข้อสังเกตเพิ่มเติมว่า กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นกระทรวงเศรษฐกิจ จึงควรมีนโยบายที่เข้มข้นในการส่งเสริมสนับสนุนต่อยอดในสิ่งที่มีอยู่แล้ว เช่น เรื่องธนาคารต้นไม้หรือการปลูกไม้ยืนต้นเพื่อเป็นการออมเพื่อเศรษฐกิจ โดยร่วมมือกับกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพื่อส่งเสริมเรื่องการกระจายกล้าไม้ รวมทั้งเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจในการดูแลต้นไม้ การประเมินมูลค่าต้นไม้ และการรวมตัวของประชาชน โดยนำเรื่องของต้นไม้มาสร้างเศรษฐกิจด้านสิ่งแวดล้อมและเป็นการออมด้วยซึ่งจะได้ประโยชน์หลายอย่าง

ผู้ได้รับมอบหมายให้ตอบกระทู้ถามรับที่จะนำข้อสังเกตดังกล่าวไปดำเนินการต่อไป และชี้แจงเพิ่มเติมว่าขณะนี้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีต้นกล้าปีละ ๑๔๐ ล้านต้น แต่ขยายพันธุ์ได้เพียงปีละ ๘๐ ล้านต้น และมีเงินที่จะนำไปจูงใจให้ประชาชนปลูกป่าในโครงการสานฝันสร้างอาชีพ

๓.๑.๓ กระทู้ถาม เรื่อง นโยบายต่อราษฎรผู้ไม่มีสัญชาติไทย
(นายอำพล จินดาวัฒนะ เป็นผู้ตั้งถาม ถาปนายนกรัฐมนตรี)
(เป็นเรื่องที่เลื่อนมาจากการประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๑๙ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันจันทร์ที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๖๕)

ผลการพิจารณา

จากข้อมูลประกาศสำนักทะเบียนกลาง กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย เรื่องจำนวนราษฎรทั่วราชอาณาจักร ตามหลักฐานการทะเบียนราษฎร ณ วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๔ พบว่ามีราษฎรที่มีสัญชาติไทยรวม ๖๕,๑๙๗,๗๘๓ คน ราษฎรที่ไม่ได้สัญชาติไทยรวม ๙๗๓,๖๕๖ คน รวมทั้งหมด ๖๖,๑๗๑,๔๓๙ คน ซึ่งราษฎรเหล่านี้อาศัยอยู่ตามจังหวัดต่าง ๆ ทั่วประเทศไทย เช่น กรุงเทพมหานคร กาญจนบุรี เชียงราย เชียงใหม่ เป็นต้น ราษฎรที่ไม่มีสัญชาติไทย คือ บุคคลที่รัฐไทยอนุญาตให้อยู่อาศัยในประเทศไทยเป็นเวลานาน มีลูก มีหลาน ไม่ใช่บุคคลต่างด้าวที่มีสัญชาติอื่น และเป็นกำลังแรงงานของประเทศไทย ซึ่งราษฎรกลุ่มนี้มีสิทธิและโอกาสการพัฒนาที่จำกัด เช่น สิทธิในการเดินทาง สิทธิในการเข้าถึงการศึกษาในระบบและนอกระบบ สิทธิที่จะได้รับการพัฒนา รวมไปถึงสิทธิที่จะได้รับสวัสดิการต่าง ๆ โดยสิทธิขั้นพื้นฐานราษฎรเหล่านี้ควรได้รับการพัฒนาให้เป็นราษฎรที่มีคุณภาพสูงขึ้น พัฒนาให้เต็มศักยภาพ โดยส่งเสริมสนับสนุนให้เข้าถึงการศึกษา การเรียนรู้ตลอดชีวิต สิทธิการเดินทาง สิทธิและโอกาสการทำงาน ที่อยู่อาศัย สวัสดิการ และการพัฒนาคุณภาพชีวิตในทุกด้าน เพื่อให้เป็นพลังของประเทศให้ได้ดียิ่งขึ้น และในมุมมองของรัฐต่อราษฎรเหล่านี้ เป็น “ผู้พึ่งพิงอาศัย” หรือ “พลังของประเทศ” รัฐมีนโยบายอย่างไร ซึ่งในต่างประเทศมีการส่งเสริมราษฎรผู้ไร้สัญชาติให้พัฒนาเต็มศักยภาพเพื่อเป็นกำลังในการพัฒนาประเทศ ขอเรียนถามว่า รัฐบาลมีนโยบายการส่งเสริมโอกาสในการพัฒนาและสิทธิของราษฎรที่ไม่มีสัญชาติไทย เพื่อเพิ่มคุณภาพและ

ทำให้เป็นพลังของประเทศหรือไม่ อย่างไร และมีมาตรการ แนวทาง โครงการส่งเสริมโอกาสการพัฒนา และสิทธิของราษฎรที่ไม่มีสัญชาติไทยที่เป็นรูปธรรมอย่างไร ตลอดจนมีปัญหาอุปสรรคหรือข้อจำกัดใด และมีแนวทางการแก้ไขอย่างไร

พลเอก อนุพงษ์ เผ่าจินดา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ผู้ได้รับมอบหมาย ให้ตอบกระทู้ถาม ตอบชี้แจงว่า การดำเนินการของรัฐบาลที่ผ่านมาได้ให้ความสำคัญกับราษฎร ที่ไร้สัญชาติที่อาศัยอยู่ในประเทศไทย โดยให้ความสำคัญกับสถานะและสิทธิขั้นพื้นฐานมาโดยตลอด โดยแบ่งบุคคลผู้ไม่มีสัญชาติในประเทศไทยจำแนกได้ ๒ กลุ่มคือ

๑. ชนกลุ่มน้อย/กลุ่มชาติพันธุ์ ที่อาศัยอยู่ในประเทศไทยนานแล้ว แบ่งเป็น กลุ่มที่อพยพเข้ามาในประเทศไทยและบุตรที่เกิดในประเทศไทย แนวทางดำเนินการของรัฐบาล ในส่วนชนกลุ่มน้อย/กลุ่มชาติพันธุ์ รัฐบาลได้ขึ้นทะเบียนและออกบัตรประจำตัว และมีสถานะอาศัยอยู่ในประเทศไทยได้ สามารถขอใบสำคัญถิ่นที่อยู่เมื่ออยู่อาศัยครบ ๓ ปี จะได้รับใบต่างด้าว และเมื่อ อยู่อาศัยครบ ๕ ปี สามารถยื่นขอสัญชาติไทยได้ และมีสิทธิทางทะเบียนราษฎร ทำประวัติ การแจ้งเกิด เป็นต้น ในส่วนบุตรที่เกิดในประเทศไทยจะได้สัญชาติไทยโดยการเกิดเมื่อบิดามารดาอาศัยอยู่ใน ประเทศไทย ๑๕ ปีขึ้นไป

๒. กลุ่มต่างด้าวอื่น ๆ แบ่งเป็นกลุ่มเข้าเมืองโดยถูกกฎหมายและได้ใบสำคัญ ถิ่นที่อยู่ และบุตรที่เกิดในประเทศไทย รวมถึงกลุ่มบุคคลที่ไร้รัฐไร้สัญชาติ ในส่วนกลุ่มต่างด้าวอื่น ๆ ก็สามรถดำเนินการเพื่อขอสัญชาติไทยได้เช่นเดียวกัน และบุตรที่เกิดในประเทศไทยและจบการศึกษา ระดับปริญญาตรีสามารถขอสัญชาติไทยได้หากร้องขอ ในส่วนกลุ่มบุคคลที่ไร้รัฐไร้สัญชาติ หากอ้างว่า ตกสำรวจในส่วนของชนกลุ่มน้อยต้องพิสูจน์สิทธิให้ได้ และดำเนินการตามขั้นตอนของชนกลุ่มน้อย เพื่อขอสัญชาติต่อไป กรณีกลุ่มที่อ้างว่าเป็นคนไทยหากพิสูจน์สัญชาติได้จะได้รับสัญชาติไทย หากพิสูจน์ สัญชาติไทยไม่ได้ จะให้ขึ้นทะเบียนรอไว้ ๕ ปี และจะได้รับบัตรประจำตัวสีชมพู ซึ่งมีสิทธิอยู่อาศัย ในประเทศไทย ในส่วนสิทธิการรักษาพยาบาล ตามมติคณะมนตรีในปี พ.ศ. ๒๕๕๓ ให้กระทรวง สาธารณสุขรับผิดชอบการรักษาพยาบาลให้กับกลุ่มบุคคลที่รัฐบาลมีนโยบายแก้ไขปัญหาสถานะและ สิทธิทุกคน ด้านการศึกษาให้โรงเรียนทุกแห่งรับเด็กที่ไม่มีสัญชาติเข้าเรียนได้ เมื่อจบการศึกษาแล้ว จะออกหลักฐานรับรองให้ และมีเงินอุดหนุนการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านการประกอบอาชีพ สามารถ ประกอบอาชีพได้ทุกอาชีพ สิทธิในการเดินทาง หากได้รับใบสำคัญถิ่นที่อยู่ก็สามารถเดินทางได้ตามปกติ และแจ้งย้ายที่อยู่ได้ ในกรณีชนกลุ่มน้อย/กลุ่มชาติพันธุ์ ยังมีความจำเป็นต้องควบคุมอยู่ในพื้นที่ หากจะเดินทางออกนอกพื้นที่จะต้องขออนุญาตก่อน ซึ่งรัฐได้ปฏิบัติต่อกลุ่มบุคคลดังกล่าวตามหลัก มนุษยธรรม และสามารถเป็นพลังของประเทศได้แต่ต้องดำเนินการตามขั้นตอนและตามสิทธิกลุ่มต่าง ๆ

ทั้งนี้ ผู้ตั้งกระทู้ถามได้มีข้อสังเกตว่า ในส่วนของชนกลุ่มน้อย/กลุ่มชาติพันธุ์ จะเป็นไปได้หรือไม่ว่าจะยืดหยุ่นการดำเนินการข้ามพื้นที่ ในเรื่องของเวลาหรือวิธีการต่าง ๆ ให้สะดวก มากขึ้น และจะพัฒนาทักษะแรงงานของบุคคลเหล่านี้ให้มีมากขึ้น เช่น สถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ

จะเปิดช่องให้บุคคลเหล่านี้ยกระดับคุณวุฒิสูงขึ้นเพื่อได้รับค่าแรงเพิ่มมากขึ้น และพัฒนาคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้น ขอฝากให้กระทรวงมหาดไทยบูรณาการการทำงานร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการเพื่อให้บุคคลเหล่านี้เป็นพลังของประเทศไทย

ผู้ถูกตั้งกระทู้ถามได้รับข้อสังเกตและข้อเสนอแนะเพื่อดำเนินการต่อไป ในส่วนของสภาพปัญหานี้อาจเกิดจากตัวบุคคลผู้ไร้สัญชาติ และเกิดจากเจ้าหน้าที่ที่มีหน้าที่ดำเนินการไม่มีความต่อเนื่อง และการบริหารจัดการ ซึ่งกระทรวงมหาดไทยได้มีแนวทางแก้ไขปัญหา เช่น มีการเปิดเว็บไซต์เพื่อประชาสัมพันธ์ มีการจัดตั้งคลินิกเพื่อตรวจพิสูจน์ DNA มีการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ให้มีความเชี่ยวชาญ และใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาช่วยดำเนินการ อีกทั้งได้เร่งรัดการดำเนินงานให้มีความรวดเร็วขึ้น โปร่งใสไม่มีการทุจริต ในส่วนการพัฒนาทักษะฝีมือแรงงานนั้น กระทรวงแรงงานมีแนวคิดที่จะให้บุคคลเหล่านี้ไปพัฒนาทักษะที่สถาบันพัฒนาฝีมือแรงงานได้ โดยไม่ต้องใช้วุฒิการศึกษาและสามารถประกอบอาชีพเป็นพลังของประเทศไทยได้ รวมถึงมีแนวคิดให้เด็กและเยาวชนที่อยู่ในภาคการศึกษาสามารถเข้าถึงกองทุนให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาได้

๓.๒ กระทู้ถามด้วยวาจา

จำนวน ๒ เรื่อง

๓.๒.๑ กระทู้ถาม เรื่อง การเตรียมความพร้อมรองรับการถ่ายโอน รพ. สต. ของกระทรวงสาธารณสุข (นายเจตน์ ศิรธรานนท์ เป็นผู้ตั้งถาม ถามรองนายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข)

ผลการพิจารณา

เนื่องจากรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงสาธารณสุข (นายสาธิต ปิตุเตชะ) ผู้ได้รับมอบหมายให้ตอบกระทู้ถามติดภารกิจ ไม่สามารถมาตอบกระทู้ถามได้ จึงทำให้กระทู้ถามดังกล่าวตกไปตามข้อบังคับ ข้อ ๑๖๖ วรรคสอง ทั้งนี้ หากสมาชิกยังประสงค์ที่จะตั้งเป็นกระทู้ถามด้วยวาจา สามารถเสนอใหม่เพื่อให้พิจารณาในคราวถัดไป

๓.๒.๒ กระทู้ถาม เรื่อง กรณีเมาร์ทเทน บี อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี (นายวันชัย สอนศิริ เป็นผู้ตั้งถาม ถามรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย)

ผลการพิจารณา

ด้วยเหตุเพลิงไหม้สถานบริการชื่อ “เมาร์ทเทน บี” ตั้งอยู่ที่อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี และสถานประกอบการอื่น เช่น ซานติγάมับ โรงงานเคเคเคอร์ เป็นต้น มาจากการปล่อยปละละเลย เพิกเฉยของหน่วยงานและผู้ที่เกี่ยวข้อง รวมถึงการคอร์รัปชันในหน่วยงานที่มีอำนาจออกใบอนุญาตเปิดสถานบริการ สถานประกอบการ และการต่อเติม ดัดแปลงอาคาร ดังนั้น เหตุที่เกิดขึ้นจึงเกี่ยวข้องกับกระทรวงมหาดไทยโดยตรง เนื่องจากข้าราชการฝ่ายปกครองเป็นผู้ออกใบอนุญาต ตรวจสอบ กำกับดูแล

และกวดขันสถานประกอบการให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ทั้งนี้ หากหน่วยงานและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องมีการกวดขัน ตรวจสอบให้การก่อสร้างอาคารเป็นไปตามแบบและขั้นตอนต่าง ๆ เหตุดังกล่าวจะไม่เกิดขึ้น ขอเรียนถามว่า กรณีที่เกิดขึ้นที่ “เมาร์ทเทน บี” เมื่อเกิดเหตุแล้ว รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยมีการสั่งการและจัดการกับผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งหมด ทั้งผู้ประกอบการ และผู้ที่ได้รับผลกระทบจากเหตุเพลิงไหม้อย่างไร มีการตรวจสอบว่าเจ้าหน้าที่เกี่ยวข้องทั้งหมดดำเนินการถูกต้องตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับหรือไม่ อย่างไร และมีการดำเนินการกับเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องทั้งหมดอย่างไร อีกทั้งในฐานะรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยซึ่งกำกับทุกจังหวัดและกำกับสถานบริการ จะดำเนินการกับสถานบริการที่มีอยู่อย่างไร จะส่งตรวจสอบ และกวดขันสถานบริการว่าเป็นไปตามกฎระเบียบหรือไม่ อย่างไร รวมถึงในอนาคตจะมีมาตรการกวดขันฝ่ายปกครอง และเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบในการออกใบอนุญาตและการกำกับดูแลอย่างไร เพื่อไม่ให้เกิดเหตุซ้ำ

พลเอก อนุพงษ์ เผ่าจินดา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ผู้ถูกตั้งกระทู้ถามตอบชี้แจงว่า ในฐานะรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยได้กำกับการทำงานของกระทรวงโดยสั่งการในที่ประชุมทุกครั้งว่า ให้ข้าราชการทุกส่วนทำตามอำนาจหน้าที่โดยยึดประชาชนเป็นหลัก และทำตามหลักธรรมาภิบาล โปร่งใส รับผิดชอบ ทำตามหลักกฎหมาย (Rule of Law) อย่างไรก็ดี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยไม่ได้กำกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยตรง แต่บังคับบัญชาปลัดกระทรวงมหาดไทยซึ่งบังคับบัญชาผู้ว่าราชการจังหวัด นายอำเภอทำงานร่วมกับผู้ว่าราชการจังหวัด โดยมีกรมการปกครองกำกับและมีปลัดจังหวัดดูแล และผู้ว่าราชการจังหวัดกำกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นว่า ได้ทำตามอำนาจหน้าที่และเป็นไปโดยสุจริตหรือไม่ กรณี “เมาร์ทเทน บี” มีการขออนุญาตจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นก่อสร้างเป็นร้านอาหาร จดทะเบียนพาณิชย์เป็นร้านอาหาร และสร้างเป็นร้านอาหาร จึงพิจารณาได้ว่า เจ้าหน้าที่ในชั้นตอนนี้ไม่ได้กระทำผิด ต่อมา มีการตัดแปลงอาคาร และเปิดเป็นสถานบริการโดยตั้งอยู่ในเขตโซนนิ่งที่ห้ามเปิดสถานบริการ พิจารณากฎหมายของฝ่ายปกครองได้ว่า เจ้าหน้าที่ต้องรับผิดชอบต่อกฎหมาย ทั้งนี้ ได้พิจารณาให้นายอำเภอออกจากพื้นที่ และตั้งกรรมการสอบสวนนายอำเภอ อีกทั้งให้ผู้ว่าราชการจังหวัดตั้งกรรมการสอบสวนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นว่าได้ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่หรือไม่ อย่างไร และหากผลปรากฏว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่ได้ทำตามอำนาจหน้าที่ ก็ให้ดำเนินการตามกฎหมาย รวมถึงให้สอบสวนว่าเหตุที่เกิดมาจากเจตนากระทำความผิด คอร์รัปชัน หรือการปล่อยปละละเลย หรือการไม่เข้มงวดกวดขันของเจ้าหน้าที่ นอกจากนี้ ได้สั่งให้ออกหนังสือเวียนชักชวนการปฏิบัติทั่วประเทศว่าให้กวดขันไม่ให้มีการใช้อาคารผิดประเภท หรือประกอบกิจการที่ไม่ได้รับอนุญาต และในอนาคตมีแนวทางว่าเมื่อเกิดเหตุขึ้นให้ลงโทษแบบเข้มงวดทั้งทางวินัยและอาญา

ทั้งนี้ ผู้ตั้งกระทู้ถามมีข้อเสนอแนะว่า ทั่วประเทศต้องมีการแก้ไขปรับปรุงเข้มงวด กวดขัน ตรวจสอบตราเพื่อไม่ให้เกิดเหตุซ้ำ

ผู้ถูกตั้งกระทู้ถามรับข้อเสนอแนะของผู้ตั้งกระทู้ถามและชี้แจงเพิ่มเติมว่า กรณีที่เกิดขึ้นจะมีการลงโทษผู้กระทำผิดเพื่อเป็นตัวอย่าง อย่างไรก็ดี นโยบายที่ออกอาจกระทบต่อเศรษฐกิจได้ เนื่องจากสถานบริการที่เปิดโดยไม่ได้รับอนุญาตต้องหยุดดำเนินการทันที ไม่ใช่หยุดเพื่อปรับปรุงเท่านั้น และดำเนินการลงโทษกับผู้ที่เกี่ยวข้อง

(๔) เรื่องที่คณะกรรมการพิจารณาเสร็จแล้ว

จำนวน ๑ เรื่อง

- รายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง การแก้ไขปัญหาโครงสร้างราคาพลังงาน (น้ำมันเชื้อเพลิง เชื้อเพลิงชีวภาพ และก๊าซปิโตรเลียมเหลว) ซึ่งคณะกรรมการการพลังงานพิจารณาเสร็จแล้ว

ผลการพิจารณา

ประธานคณะอนุกรรมการพิจารณาศึกษา ติดตามและเสนอแนะด้านเชื้อเพลิงธรรมชาติ ในคณะกรรมการการพลังงาน (พลโท อำพน ชูประทุม) และอนุกรรมการ (นายเอกชัย คงสวัสดิ์) ได้ร่วมกันเสนอผลการพิจารณาศึกษาต่อที่ประชุม สรุปได้ว่า ปัจจุบันราคาพลังงานในตลาดโลก ได้ปรับตัวเพิ่มขึ้นอย่างมาก มีความผันผวนและยากในการพยากรณ์ด้วยเหตุปัจจัยหลายด้าน คณะกรรมการการพลังงานได้ตระหนักถึงปัญหาและสถานการณ์ด้านพลังงานที่ประเทศต้องเผชิญอยู่ในปัจจุบัน เล็งเห็นถึงความจำเป็นที่จะต้องร่วมมือกันของภาคส่วนต่าง ๆ ในการแก้ไขปัญหาอย่างครอบคลุมทุกมิติ จากการศึกษาของคณะกรรมการพบปัญหาและอุปสรรคในการบริหารจัดการที่เกี่ยวข้องกับเชื้อเพลิงของประเทศ ได้แก่ การกำหนดนโยบายพลังงานขาดการวางแผนกลยุทธ์และไม่มีเป้าหมายที่ชัดเจน และแนวทางการปฏิบัติของนโยบายเน้นการแก้ปัญหาเฉพาะหน้าในระยะสั้นของ ชนิดพลังงานมากกว่าการใช้กลไกการค้าเสรี ขาดการเชื่อมโยงกับนโยบายอื่น ๆ เช่น ภาคการขนส่ง ภาคการผลิต การเกษตร อีกทั้งนโยบายที่เปลี่ยนแปลงไม่ได้ยึดเป้าหมายที่ชัดเจนส่งผลให้เกิดการบิดเบือนราคาพลังงานที่แท้จริงและกลไกการค้าเสรี การทำงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องยังคงทำงานในระบบราชการเป็นหลัก เป็นการปฏิบัติเชิงรับมากกว่าเชิงรุก ส่งผลให้การดำเนินงานไม่ทันต่อปัญหาและสถานการณ์ด้านพลังงานที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว การเปิดเสรีทางพลังงานยังไม่บรรลุผล โดยโครงสร้างพื้นฐานทางพลังงานขนาดใหญ่อยู่ภายใต้การดำเนินงานของผู้ประกอบการ รายใหญ่ กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ล้าสมัย ไม่เอื้ออำนวยในการแข่งขัน อีกทั้งการใช้เงินกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ในการรักษาเสถียรภาพราคาน้ำมัน จึงไม่สามารถแก้ไขปัญหาได้อย่างแท้จริง การอุดหนุนราคาพลังงานในภาพรวมก่อให้เกิดการบิดเบือนราคาพลังงาน การอุดหนุนราคาพลังงานใช้กลไกจากกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงเป็นหลักส่งผลให้เกิดภาระแก่กองทุนมากเกินสมควร จึงเป็นภาระแก่ประชาชนผู้ใช้งพลังงาน

คณะกรรมการจึงได้มีข้อเสนอแนะในระยะเร่งด่วนเกี่ยวกับก๊าซปิโตรเลียมเหลว (LPG) ได้แก่ การปรับปรุงการบริหารต้นทุน ควรแสดงข้อมูล รายละเอียด เพื่อเพิ่มความโปร่งใสและชัดเจนของโครงสร้างราคา ควรกำหนดนโยบายด้านราคาปิโตรเลียมเหลวสำหรับภาคครัวเรือนให้ชัดเจน พิจารณาลดการอุดหนุนจากกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงในระยะยาว การช่วยเหลือประชาชนควรมุ่งเน้นช่วยเหลือในกลุ่มเปราะบางและอุดหนุนโดยตรง ควรมีการปรับราคาจำหน่ายก๊าซในถังบรรจุขนาดเล็กให้มีราคาเฉลี่ยใกล้เคียงหรือเท่ากับราคาเฉลี่ยในถังขนาดบรรจุ ๑๕ กิโลกรัม เพื่อไม่ให้เกิดผลกระทบต่อความเป็นอยู่ของประชาชนผู้มีรายได้น้อย ควรสนับสนุนการเพิ่มสถานีบริการและสถานีบรรจุก๊าซให้มากขึ้น โดยกำหนดมาตรฐานและควบคุมทั้งในส่วนของโรงบรรจุ สถานีบริการ และควร

พิจารณาจัดทำโครงการร่วมลงทุนระหว่างภาครัฐและเอกชนในการสร้างคลังเก็บก๊าซปิโตรเลียมเหลว และให้บริการกักเก็บ การปรับลดค่าการตลาดสำหรับการจำหน่ายก๊าซปิโตรเลียมเหลวควรรหรือภาคเอกชนเพื่อให้พิจารณาปรับลดค่าการตลาดในอัตราที่เหมาะสม

ภายหลังที่คณะกรรมการได้เสนอรายงานต่อที่ประชุมแล้ว สมาชิกวุฒิสภาได้อภิปราย แสดงความคิดเห็น สรุปได้ว่า มีข้อสังเกตเกี่ยวกับการบริหารจัดการกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง ว่าการจัดตั้งกองทุนฯ ดังกล่าว มีวัตถุประสงค์เพื่อรักษาเสถียรภาพระดับราคาน้ำมันเชื้อเพลิงในประเทศ ให้อยู่ในระดับที่เหมาะสมในกรณีที่เกิดวิกฤตการณ์ด้านน้ำมันเชื้อเพลิง โดยการส่งเงินอุดหนุน เข้ากองทุนดังกล่าวก่อให้เกิดภาระแก่ประชาชนที่ต้องใช้น้ำมันในราคาสูง ดังนั้น จึงไม่ควรนำเงินกองทุน น้ำมันเชื้อเพลิงไปใช้ที่ไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของกองทุน เช่น หากรัฐบาลมีนโยบายช่วยเหลือเกษตรกรในการอุดหนุนราคาเชื้อเพลิงชีวภาพ รัฐบาลควรจัดหางบประมาณในส่วนอื่น เพราะการนำเงินกองทุนไปใช้เป็นการสร้างภาระให้กับประชาชนผู้ใช้น้ำมันเชื้อเพลิงในระยะยาว และขอสนับสนุน ผลการศึกษาของคณะกรรมการที่เห็นควรให้มีการพัฒนาแหล่งปิโตรเลียมในพื้นที่อื่น ๆ เพิ่มเติม เช่น ในบริเวณพื้นที่อ่างสีทิโหล่ทวีปทับซ็อนไทย - กัมพูชา ซึ่งควรเร่งดำเนินการอย่างเร่งด่วน เพื่อให้สามารถนำมาใช้ประโยชน์ร่วมกันของทั้งสองประเทศ

รองประธานคณะอนุกรรมการ (นายเจน นำชัยศิริ) ได้ชี้แจงประเด็นข้อสังเกตของสมาชิกวุฒิสภา สรุปได้ว่า คณะกรรมการเห็นด้วยตามข้อสังเกตของสมาชิกวุฒิสภา กรณีการบริหารจัดการกองทุนให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ และขอรับไปพิจารณาศึกษาต่อไป สำหรับกรณีการพัฒนาแหล่งปิโตรเลียมในพื้นที่อื่นเพิ่มเติม คณะกรรมการได้มีการพิจารณาศึกษา และประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กระทรวงการต่างประเทศ และมีการติดตามการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง อีกทั้งได้จัดทำข้อเสนอแนะในเรื่องนี้ไว้ในรายงานฉบับนี้ด้วยแล้ว

ที่ประชุมพิจารณาแล้วเห็นด้วยกับรายงานพร้อมทั้งข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ และมีมติให้ส่งรายงานพร้อมทั้งข้อเสนอแนะดังกล่าวไปยังคณะรัฐมนตรีพิจารณาดำเนินการต่อไป

(๕) เรื่องที่ค้างพิจารณา ไม่มี

(๖) เรื่องที่เสนอใหม่ จำนวน ๑ เรื่อง

- การติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศ และการจัดทำและดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ ตามมาตรา ๒๗๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

ผลการพิจารณา

ในการพิจารณาความคืบหน้าในการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศ และการจัดทำ และดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ ตามมาตรา ๒๗๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ กรมทรัพยากรน้ำ กรมทรัพยากรน้ำบาดาล กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม องค์การบริหารจัดการ

ก๊าซเรือนกระจก (องค์การมหาชน) กรมควบคุมมลพิษ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น องค์การจัดการน้ำเสีย (อจน.) กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข กรมการปกครอง กระทรวงศึกษาธิการ เข้าร่วมประชุมเพื่อนำเสนอและชี้แจงความคืบหน้าในการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศและการจัดทำและดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติฯ ต่อที่ประชุมโดยในการพิจารณาเรื่องดังกล่าวได้มีการซักถามและมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศ และยุทธศาสตร์ชาติด้านที่ ๕ ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ดังนี้

๑. แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นการบริหารจัดการน้ำทั้งระบบ แผนย่อย การเพิ่มผลิตภาพของน้ำทั้งระบบในการใช้น้ำอย่างประหยัด รู้คุณค่าและสร้างมูลค่าเพิ่มจากการใช้น้ำที่ทัดเทียมกับระดับสากล และ**แผนย่อย** การอนุรักษ์ฟื้นฟูแม่น้ำลำคลอง และแหล่งน้ำธรรมชาติทั่วประเทศ

มีสมาชิกอภิปรายสรุปได้ว่า สำหรับยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม กำหนดกรอบแนวคิดที่เป็นการผลักดันการดำเนินการเพื่อนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนในทุกมิติ ทั้งมิติด้านสังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม ธรรมาภิบาล และความเป็นหุ้นส่วนการร่วมมือระหว่างกันทั้งภายในและภายนอกประเทศอย่างบูรณาการ ทำให้การพัฒนาดำเนินการบนพื้นฐานของความเชื่อในการเติบโตร่วมกันทั้งด้านเศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม คุณภาพชีวิตที่สอดคล้องกับแนวคิดหลักของแผน คือการเติบโต สมดุล ยั่งยืน ซึ่งมีแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติที่สำคัญ ๒ ประเด็น คือประเด็นที่ ๑๘ การเติบโตอย่างยั่งยืน และประเด็นที่ ๑๙ การบริหารจัดการน้ำทั้งระบบ ซึ่งมีข้อคำถามเกี่ยวกับประเด็นที่ ๑๙ การบริหารจัดการน้ำทั้งระบบว่าหน่วยงานที่รับผิดชอบหลักได้มีการประเมินผลและคำนึงถึงโอกาสในการบรรลุเป้าหมายในแต่ละแผนย่อยไว้มากน้อยเพียงใด รวมถึงแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินการในการบรรลุเป้าหมายที่แม่น้ำลำคลองและแหล่งน้ำธรรมชาติได้รับการอนุรักษ์และฟื้นฟูสภาพให้มีระบบนิเวศน์ที่ดี ซึ่งการบริหารจัดการน้ำทั้งระบบจากค่าเป้าหมายที่ต้องดำเนินการให้บรรลุในปี พ.ศ. ๒๕๖๕ จะพบว่า ในเขตกรุงเทพมหานครมีการดำเนินการได้ดีสามารถบรรลุค่าเป้าหมายได้ดี แต่ในภาพรวมทั่วประเทศยังไม่สามารถดำเนินการเพื่อบรรลุค่าเป้าหมาย เนื่องจากยังมีปัญหาในการกำหนดเขตพื้นที่ที่ชัดเจนและไม่มีการบูรณาการ จึงขอถามว่า กรอบแนวคิดในการดำเนินการหลักการ แผนงานโครงการที่สำคัญ ลำดับความสำคัญเร่งด่วน การบริหารจัดการ การประเมินผล รวมทั้งแผนงานโครงการที่สำคัญและความคืบหน้าการดำเนินการในแต่ละแผนแม่บทย่อย ขอให้ชี้แจงรายละเอียดการดำเนินการ ความคืบหน้าปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการมีหรือไม่ ส่งผลอย่างไร

ผู้อำนวยการกองนโยบายและแผนแม่บท สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ (นายอรรถพงษ์ ฉันทานุมัติ) ได้ตอบชี้แจงสรุปได้ว่า การขับเคลื่อนประเด็นตามแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติประเด็นที่ ๑๙ การบริหารจัดการน้ำทั้งระบบ ประกอบด้วย ๖ กลยุทธ์ ได้แก่ ๑. การจัดการน้ำอุปโภคบริโภค ๒. การสร้างความมั่นคงของน้ำ ๓. การจัดการน้ำท่วมและอุทกภัย ๔. การจัดการคุณภาพน้ำ ๕. การอนุรักษ์ฟื้นฟูสภาพป่าต้นน้ำ และ ๖. การบริหารจัดการน้ำทั้งระบบ ซึ่งประกอบด้วย การจัดการน้ำเชิงลุ่มน้ำทั้งระบบ การเพิ่มผลิตภาพน้ำทั้งระบบ และการอนุรักษ์

ฟื้นฟูแม่น้ำและแหล่งน้ำ ซึ่งทั้ง ๖ กลยุทธ์ดังกล่าวเป็นแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติด้านการเติบโต
บนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

แผนแม่บทย่อยที่ ๑๙.๑ ได้แก่ การพัฒนาการจัดการเชิงลุ่มน้ำทั้งระบบเพื่อเพิ่ม
ความมั่นคงด้านน้ำของประเทศ โดยมีเป้าหมายคือ สร้างความมั่นคงด้านอุปโภคบริโภคเพิ่มขึ้น
การรับมือกับภัยพิบัติด้านน้ำเพิ่มขึ้น และยกระดับธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการน้ำเพิ่มขึ้น
จากปัจจุบัน แผนแม่บทย่อยที่ ๑๙.๒ ได้แก่ การเพิ่มผลิตภาพของน้ำทั้งระบบในการใช้น้ำอย่างประหยัด
รู้คุณค่า และสร้างมูลค่าเพิ่มจากการใช้น้ำให้ทัดเทียมกับระดับสากล โดยมีเป้าหมายสร้างความมั่นคง
ด้านน้ำในเขตเมืองเพิ่มขึ้น สร้างความมั่นคงด้านน้ำเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจเพิ่มขึ้น และผลิตภาพ
จากการใช้น้ำเพิ่มขึ้น และแผนแม่บทย่อยที่ ๑๙.๓ การอนุรักษ์และฟื้นฟูแม่น้ำลำคลองและแหล่งน้ำ
ธรรมชาติทั่วประเทศ

สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติได้รายงานการประเมินผลตามแผนแม่บทการบริหาร
จัดการทรัพยากรน้ำตามแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น ๑๙ การบริหารจัดการน้ำทั้งระบบ
ต่อคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๖๕ โดยมีผลการประเมิน ได้แก่ ด้านการพัฒนาการจัดการ
น้ำเชิงลุ่มน้ำทั้งระบบ ด้านการเพิ่มผลิตภาพของน้ำทั้งระบบและด้านการอนุรักษ์และฟื้นฟู
แม่น้ำลำคลองและแหล่งน้ำธรรมชาติทั่วประเทศ โดยเฉพาะคลองสายหลักในกรุงเทพฯ ลำน้ำ
สายหลัก ๒๒ ลุ่มน้ำ เป็นต้น

สำหรับเป้าหมายการขับเคลื่อนโครงการสำคัญ ในปี พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๖๗ มีจำนวน
๖๙ โครงการ ๕๗๒ รายการ ประกอบด้วย โครงการพื้นที่เป้าหมาย จำนวน ๕๖ โครงการ ๒๖๘ รายการ
โครงการนโยบาย จำนวน ๒ โครงการ ๒๒๑ รายการ และโครงการขนาดใหญ่ วงเงินเกิน ๑,๐๐๐ ล้านบาท
โดยมีเป้าหมายหลักในแต่ละพื้นที่ ได้แก่ ปริมาณน้ำเพิ่มขึ้น พื้นที่รับประโยชน์ คริวเรือนได้รับประโยชน์
และพื้นที่ป้องกันน้ำท่วม

นอกจากนี้ มีการนำร่องตัวชี้วัดขับเคลื่อนการบูรณาการร่วมกัน (Joint KPIs)
โดยสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติได้กำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จของการจัดทำแผนขับเคลื่อนน้ำสะอาด
เพื่อการอุปโภคบริโภค โดยมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ หน่วยงานต้นน้ำ คือ กรมชลประทาน
และกรมทรัพยากรน้ำบาดาล ตัวชี้วัด ได้แก่ ดำเนินการรับผิดชอบด้านปริมาณน้ำที่จัดสรร
เพื่อการอุปโภคบริโภค และการพัฒนาแหล่งน้ำต้นทุนเพื่อการอุปโภคบริโภค หน่วยงานกลางน้ำ
กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ตัวชี้วัด ได้แก่ จำนวนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ผ่านเกณฑ์คุณภาพ
น้ำอุปโภคบริโภคได้มาตรฐานที่กำหนด และหน่วยงานปลายน้ำ ได้แก่ กรมทรัพยากรน้ำ กรมควบคุม
มลพิษ และกรมอนามัย โดยกรมทรัพยากรน้ำมีตัวชี้วัดในการเสริมสร้างศักยภาพองค์กรปกครอง
ส่วนท้องถิ่นในการประเมินคุณภาพระบบประปาหมู่บ้าน กรมควบคุมมลพิษ ตัวชี้วัด คือ คุณภาพน้ำ
ของแม่น้ำสายหลักที่อยู่ในเกณฑ์ดีเพิ่มขึ้น และกรมอนามัย ตัวชี้วัด คือ ร้อยละคุณภาพน้ำประปา
หมู่บ้านได้มาตรฐานตามเกณฑ์คุณภาพน้ำประปาดื่มได้

รองอธิบดีกรมทรัพยากรน้ำ กรมทรัพยากรน้ำ (นายธีระชุน บุญสิทธิ์) ได้ตอบชี้แจง
สรุปได้ว่า กรมทรัพยากรน้ำได้ดำเนินการโครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูแม่น้ำลำคลองและแหล่งน้ำธรรมชาติ
ภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติประเด็นที่ ๑๙ การบริหารจัดการน้ำทั้งระบบ ปี พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๔
ได้ดำเนินการขับเคลื่อนตามนโยบาย จำนวน ๙๙๒ โครงการ ปริมาณ ๔๒๑.๑๐ ล้านลูกบาศก์เมตร

ประชาชนได้รับประโยชน์ ๒๖๘,๓๔๕ ครัวเรือน สำหรับแผนงานปี ๒๕๖๕ มีโครงการทั้งสิ้น ๑๑๓ โครงการ ซึ่งสอดคล้องกับเป้าหมายแผนพัฒนาภายใต้การบริการจัดการน้ำของประเทศในการหาน้ำต้นทุนเพื่อเพิ่มศักยภาพการเข้าถึงของประชาชนในพื้นที่ทั่วประเทศ สำหรับแผนงานในปี พ.ศ. ๒๕๖๖ มีจำนวน ๑๘๖ โครงการ และแผนงานปี พ.ศ. ๒๕๖๗ - ๒๕๗๐ กรมทรัพยากรน้ำมีโครงการทั้งสิ้น ๒,๔๗๖ โครงการ

ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านนโยบายและแผน (งานทรัพยากรน้ำบาดาล) กรมทรัพยากรน้ำบาดาล (นายสิทธิศักดิ์ มั่นอยู่) ได้ตอบชี้แจงสรุปได้ว่า กรมทรัพยากรน้ำบาดาลมีผลการดำเนินงานในปี พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๖๕ ได้แก่ โครงการน้ำบาดาลเพื่อการเกษตร โดยเฉพาะพื้นที่เกษตรนอกเขตชลประทาน และในเขตพื้นที่สูง มีผลการดำเนินงาน ทั้งหมด ๑,๕๐๒ แห่ง ผลสัมฤทธิ์ที่ได้สามารถเพิ่มน้ำต้นทุน ประชาชนได้รับประโยชน์และเพิ่มพื้นที่เพาะปลูกนอกเขตชลประทาน สำหรับแผนงานในอนาคต ปี พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๘๐ โครงการเพื่อการเกษตร ๘,๗๕๓ แห่ง โครงการเพื่ออุปโภคบริโภค ๑๒,๐๐๐ แห่ง ผลสัมฤทธิ์เพื่อเพิ่มน้ำต้นทุน ๑,๗๙๖ ล้านลูกบาศก์เมตรต่อปี ประชาชนได้รับประโยชน์มากกว่า ๒.๖ ล้านครัวเรือน และเพิ่มพื้นที่เพาะปลูกนอกเขตชลประทาน ๑.๒ ล้านไร่

ผู้ตรวจราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (นายสัญญา แสงพุ่มพงษ์) ได้ตอบชี้แจงสรุปได้ว่า ผลการการบริหารจัดการน้ำของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ภายใต้แผนแม่บทย่อยของยุทธศาสตร์ชาติ ผลการดำเนินงานที่ผ่านมา ปี พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕ สามารถเพิ่มพื้นที่ชลประทานได้ ๑.๙ ล้านไร่ ปริมาณเก็บกักน้ำ ๑,๓๘๓ ล้านลูกบาศก์เมตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เน้นไปที่การเพิ่มประสิทธิภาพของการใช้น้ำในพื้นที่ประหยัดน้ำ การปรับเปลี่ยนการปลูกพืชให้เหมาะสมกับพื้นที่เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพสอดคล้องกับการผลิตและให้มีมูลค่าสูงขึ้น โดยเน้นไปที่การแปรรูปและการผลิตสินค้าตามความต้องการของตลาด

๒. แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นที่ ๑๘ การเติบโตอย่างยั่งยืน และประเด็นที่ ๑๙ การบริหารจัดการน้ำทั้งระบบ

มีสมาชิกอภิปรายสรุปได้ว่า สำหรับยุทธศาสตร์ชาติที่ ๕ ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม มีตัวชี้วัดเป้าหมาย ๔ ตัวชี้วัด ตัวชี้วัดที่ ๑ การเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ตัวชี้วัดที่ ๒ สภาพแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติที่เสื่อมโทรมได้รับการฟื้นฟู ตัวชี้วัดที่ ๓ พื้นที่สีเขียวที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และตัวชี้วัดที่ ๔ ปริมาณก๊าซเรือนกระจกมูลค่าเศรษฐกิจฐานชีวภาพ ในการติดตาม เสนอแนะเร่งรัดการปฏิรูปด้านสิ่งแวดล้อม ต้องติดตามแผนปฏิรูปด้านสิ่งแวดล้อม ปี พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๔ ซึ่งเกี่ยวข้องกับแผนแม่บทย่อย ๑๘.๓ การสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมที่เป็นมิตรต่อสภาพภูมิอากาศ และแผนแม่บทย่อย ๑๘.๔ การจัดการมลพิษที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และสารเคมีในภาคเกษตรทั้งระบบให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล และแผนปฏิรูปด้านสิ่งแวดล้อม ปี พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๖๕ (Big Rock) เกี่ยวกับการประกาศยกเลิกเขตควบคุมมลพิษ ซึ่งแผนแม่บทย่อย ๑๘.๓ การสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมที่เป็นมิตรต่อสภาพภูมิอากาศ มีค่าเป้าหมายและตัวชี้วัดในการปล่อยก๊าซเรือนกระจกของประเทศไทยลดลงอย่างน้อยร้อยละ ๑๒ จากกรณีปกติ และจะถูกยกระดับเป็นร้อยละ ๔๐ ในปี พ.ศ. ๒๕๗๓ บรรลุ

เป้าหมายความเป็นกลางทางคาร์บอน ภายในปี พ.ศ. ๒๕๙๓ และมุ่งสู่การปล่อยก๊าซเรือนกระจก เป็นศูนย์ภายในปี ๒๖๐๘ ซึ่งจะเกี่ยวข้องกับร่างพระราชบัญญัติการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ พ.ศ. ซึ่งเป็นกฎหมายที่เกี่ยวกับการปฏิรูปประเทศต้องผ่านการพิจารณาของที่ประชุมร่วมกันของรัฐสภา จึงอยากทราบความคืบหน้าในการดำเนินการตราร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ซึ่งหากเป็นไปได้ตามแผน ต้องแล้วเสร็จในปี พ.ศ. ๒๕๖๕ อยากทราบว่าขณะนี้การดำเนินการอยู่ในขั้นตอนใด คาดว่าจะสามารถ เสนอเข้าสู่การพิจารณาของรัฐสภาได้เมื่อใด

สำหรับแผนแม่บทย่อย ๑๘.๔ การจัดการมลพิษที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และสารเคมีในภาคเกษตรทั้งระบบให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล ที่ผ่านมากลางกระทรวงมหาดไทยได้มีการรายงานความก้าวหน้าในการจัดการเรื่องขยะมูลฝอย แต่นับตั้งแต่เดือนธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๒ เป็นต้นมาไม่ได้มีการรายงานอีกเลย จึงอยากทราบว่ากระทรวงมหาดไทยได้มีการปฏิบัติตามแผนหรือไม่ ในการจัดการขยะมูลฝอย รัฐบาลได้มีการประกาศใช้แผนแม่บทการบริหารจัดการขยะมูลฝอย ของประเทศ (พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๔) ซึ่งขณะนี้ในปี พ.ศ. ๒๕๖๕ จะใช้แผนอะไรต่อไป โดยแผนแม่บท ดังกล่าวมีมาตรการการจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายโดยใช้มาตรการต่าง ๆ เช่น ในพื้นที่ ที่มีความพร้อมให้ใช้การสร้างโรงไฟฟ้าเพื่อแปรรูปขยะมูลฝอย ให้เอกชนหรือรัฐวิสาหกิจเข้ามา ร่วมลงทุน เพื่อแก้ปัญหาและสนับสนุนการเพิ่มรายได้ให้กับชุมชน ซึ่งเริ่มมาตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๖๑ แผนการสร้างโรงไฟฟ้าเพื่อแปรรูปขยะมูลฝอยของท้องถิ่นยังมีประเด็นปัญหาความไม่คุ้มค่าในการลงทุน ของเอกชนเนื่องจากท้องถิ่นแต่ละแห่งมีปริมาณขยะไม่เกิน ๑๐๐ ตัน/วัน จึงต้องแก้ปัญหาโดยการรวมกลุ่มเป็นคลัสเตอร์เพื่อเพิ่มปริมาณขยะ ปัจจุบันกระทรวงมหาดไทยได้ร่วมกับกระทรวงพลังงาน ได้ดำเนินโครงการกำจัดขยะมูลฝอยเพื่อผลิตไฟฟ้าตามนโยบายรัฐบาล ซึ่งตามข้อมูลในระบบปัจจุบัน มีแผนจำนวน ๔๙ โครงการ แต่เกิดขึ้นจริงประมาณ ๗ - ๘ โรงเท่านั้น และ อปท. ส่วนใหญ่มีรายได้น้อย ไม่สามารถลงทุนในการกำจัดขยะได้ ปัญหาที่ตามมาคือ อปท. บางแห่งรอคอยโรงไฟฟ้า ทำให้มีปริมาณ ขยะตกค้างจำนวนมาก รายงานปริมาณขยะตัวเลขผลการดำเนินงาน ไม่ทราบว่าข้อมูลนี้เชื่อถือ ได้หรือไม่ มีผลการดำเนินการนอกจากนี้หรือไม่ เนื่องจากไม่มีรายงานให้ทราบ จึงฝากกรมควบคุม มลพิษในการจัดทำคลังความรู้และข้อมูลตัวเลขต่าง ๆ ที่ถูกต้องเชื่อถือได้ เพื่อนำไปเป็นข้อมูล ในการแก้ไขปัญหามลพิษและสิ่งแวดล้อม

โครงการกำจัดขยะ กรมควบคุมมลพิษและสิ่งแวดล้อมควรมีการประเมินว่า โรงไฟฟ้า ขยะนั้นคุ้มทุนหรือไม่ ซึ่งตามหลักการและทฤษฎีนั้นพลังงานที่เกิดขึ้นจากการกำจัดขยะเป็นผลพลอยได้ เท่านั้น ในต่างประเทศไม่ได้มองเรื่องการคุ้มทุนในการกำจัดขยะ การลงทุนที่เอกชนลงไปหากไม่ครบ ตามกำหนดระยะเวลาที่กำหนดไว้มีการกำหนดให้ อปท. เข้ามาดำเนินการต่อ อปท. ก็จะไม่สามารถ ดำเนินการต่อไปได้เนื่องจากมีค่าลงทุนจำนวนมาก นอกจากนี้ ในการให้เอกชนดำเนินการนั้น อปท. ไม่มีศักยภาพทั้งด้านบุคลากรในการตรวจสอบคุณภาพ และงบประมาณต้นทุนพลังงานทดแทน จากขยะนั้น อยู่ที่ ๖.๕๒ ต่อหน่วย ซึ่งแพงกว่าพลังงานอย่างอื่น กากอุตสาหกรรมที่เป็นอันตราย มีตัวชี้วัดว่าต้องได้รับการจัดการอย่างถูกต้องร้อยละ ๙๕ ภายใน ๕ ปี ซึ่งจากข้อมูล ในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ มีปริมาณกากอุตสาหกรรมถึง ๑๘.๐๕ ล้านตัน แยกเป็นกากอุตสาหกรรมอันตราย ๑.๒๘ ล้านตัน และกากอุตสาหกรรมไม่อันตราย ๑๖.๗๗ ล้านตัน แต่ในปี พ.ศ. ๒๕๖๔ มีปริมาณกากอุตสาหกรรม ๗.๙ ล้านตัน แยกเป็นกากอุตสาหกรรมอันตราย ๑.๒๘ ล้านตัน และกากอุตสาหกรรมไม่อันตราย ๑๖.๗๗

ล้านต้น จะเห็นว่า ร้อยละ ๙๕ ที่กำหนดไว้ไม่ชัดเจนว่าให้คิดจากฐานไหน และในส่วนที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายระหว่างประเทศในเรื่องการนำเข้าส่งออกนั้นเกี่ยวข้องกับอนุสัญญาบาเซล จึงขอให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องไปศึกษาให้รอบคอบด้วยว่าการนำเข้าส่งออกขยะพลาสติกและขยะอิเล็กทรอนิกส์เป็นอย่างไร

ในส่วนขยะมูลฝอยติดเชืื่อนั้น ในปี พ.ศ. ๒๕๖๔ มีปริมาณถึง ๙ หมื่นตัน ซึ่งตัวชี้วัดตามแผนแม่บทการบริหารจัดการขยะมูลฝอยติดเชื้อของประเทศได้รับการจัดการอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ ร้อยละ ๑๐๐ ในปี พ.ศ. ๒๕๖๕ อยากทราบว่า มีปัญหาอุปสรรคอย่างไรบ้าง ผลการแก้ปัญหาโดยการนำไปเผาที่โรงไฟฟ้าพลังงานขยะเป็นอย่างไร จำเป็นต้องมีการแก้ไขกฎหมายใดหรือไม่ในเรื่องน้ำเสียชุมชน ตามแผนการปฏิรูป (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) ได้กำหนดตัวชี้วัดว่า น้ำเสียชุมชนได้รับการจัดการอย่างถูกต้องอย่างน้อยร้อยละ ๕๐ ในปี พ.ศ. ๒๕๖๕ อยากทราบว่า กระทรวงมหาดไทยซึ่งเป็นหน่วยงานหลักในการจัดการน้ำเสีย ผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินการเป็นอย่างไรบ้าง คณะอนุกรรมการแก้ไขและปรับปรุงกฎกระทรวงว่าด้วยการกำหนดระบบประปาและการบำบัดน้ำเสียยังมีเป้าหมายที่จะเก็บค่าบำบัดน้ำเสียรวมกับการเก็บค่าน้ำประปาอีกหรือไม่ การประกาศยกเลิกเขตควบคุมมลพิษ กรณีเขตมาบตาพุด ตามแผนปฏิรูปด้านสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๖๕ ซึ่งเหลือเป็น Big Rock เพียงเรื่องเดียว ที่ตามตัวชี้วัดต้องยกเลิกเขตควบคุมมลพิษในปี พ.ศ. ๒๕๖๕ จึงอยากทราบความคืบหน้าในการดำเนินการ เนื่องจากมีกฎหมายบางฉบับที่ต้องตราขึ้น และอยากทราบว่า ในงบประมาณประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ มีการกำหนดไว้หรือไม่ รวมถึงการจ้างที่ปรึกษาศึกษาข้อมูลปัจจุบันของเขตควบคุมมลพิษมาบตาพุดดำเนินการเสร็จแล้วหรือไม่ อย่างไร

ในประเด็นการจัดการขยะตามทฤษฎีที่ได้มีการอธิบายถึงการจัดการเก็บ มีภาชนะใส่ การนัดหมายตามวันเวลาและการนำไปทำลายและการไปกำจัด แต่สิ่งที่เกิดขึ้นจริงในการเก็บขยะ พบว่ามีแต่ถุงสีดำ ซึ่งตามทฤษฎีมีถุงขยะสีน้ำเงิน สีเขียว สีส้ม ขยะอันตราย คือ สีส้ม แต่ปัจจุบันขยะในบ้านเรือน ขยะจากส่วนราชการหรือขยะจากชุมชนมีแต่ถุงสีดำ เอาทุกอย่างเอามารวมกันเมื่อท้องถิ่นจัดเก็บก็นำไปทำลายไม่เป็นไปตามหลักวิชาการตามที่ได้ชี้แจง ทำอย่างไรจะทำให้เกิดขึ้นอย่างมีประสิทธิภาพตั้งแต่การคัดแยก การจัดเก็บ และการนำไปทำลาย ภาครัฐต้องให้ความสำคัญทำอย่างไรให้เกิดขึ้นอย่างจริงจังตามทฤษฎี ขอให้กระทรวงที่เกี่ยวข้องให้ความสำคัญกับขยะอันตรายและขยะติดเชื้อ หากเป็นไปได้ขอให้มีการแจกถุงขยะสำหรับแยกขยะอันตรายให้ประชาชนฟรี และมีการนัดหมายการเก็บให้ชัดเจน นอกจากนี้ ยังมีข้อสังเกตเพิ่มเติมว่าใน อปท. บางแห่งนั้นข้อบัญญัติ หรือเทศบัญญัติในการแยกขยะไม่สามารถออกได้ เพราะเมื่อออกมาแล้วก็ไม่สามารถบังคับได้ อย่างจริงจัง แม้กระทรวงมหาดไทยจะมีข้อสั่งการให้ อปท. ทุกแห่งต้องดำเนินการก็ตาม

รองเลขาธิการสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (นายจิววัฒน์ รัตสิสุนทร) ได้ตอบชี้แจงสรุปได้ว่า สถานการณ์ปัจจุบัน ประเทศมีความเสี่ยงต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ โดยประเมินจากจำนวนผู้เสียชีวิตและความเสียหาย ซึ่งการปล่อยก๊าซเรือนกระจกของประเทศไทยมาจากขยะ การเกษตร อุตสาหกรรม การใช้พลังงาน ขณะเดียวกันการดูดซับก๊าซเรือนกระจกโดยป่าธรรมชาติมีสัดส่วนแตกต่างกันมากขึ้น ดังนั้น จึงมีทิศทางการวางนโยบายและการดำเนินงานเป็นแผน ๓ ระดับ คือ แผนระดับ ๑ สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจที่เป็นมิตรต่อสภาพภูมิอากาศ

แผนระดับ ๒ ไทยมีเศรษฐกิจหมุนเวียนและสังคมคาร์บอนต่ำ และแผนระดับ ๓ เกี่ยวกับภาคการลงทุน เช่น สามารถปรับตัวต่อผลกระทบและลดก๊าซเรือนกระจก สร้างขีดความสามารถ และแผนการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศแห่งชาติ (National Adaptation Plan : NAP) ซึ่งนำมาสู่ Carbon Neutrality ส่วนในอนาคต Net - Zero GHG Emissions และ NDC 40% แนวทางการลดก๊าซเรือนกระจกที่สำคัญ เช่น การใช้อยานยนต์ไฟฟ้า (EV) มาตรการทดแทนปูนเม็ด การจัดการขยะและน้ำเสียชุมชน รวมถึงน้ำเสียอุตสาหกรรม การปรับปรุงการทำนาข้าวเพื่อลดการปล่อยก๊าซมีเทน การส่งเสริมการปลูกป่าธรรมชาติหรือป่าเศรษฐกิจ และการป้องกันการบุกรุกและทำลายป่า นอกจากนี้ ยังมี การสนับสนุนการลงทุน เช่น ส่งเสริมการลงทุนเพื่อสิ่งแวดล้อม แนวทางและกลไกการบริหารจัดการคาร์บอนเครดิต และการปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้องด้วย

รองผู้อำนวยการบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก องค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (มหาชน) (นายรองเพชร บุญช่วยดี) ได้ตอบชี้แจงสรุปได้ว่า โครงการลดก๊าซเรือนกระจกภาคสมัครใจตามมาตรฐานของประเทศไทย (T-VER) ปัจจุบันคาร์บอนเครดิตที่ได้รับรองจากโครงการใช้แลกเปลี่ยน ชื้อ - ขาย ภายในประเทศเป็นหลัก และจะมีการยกระดับโดยปรับปรุงหลักเกณฑ์การพัฒนาโครงการ T-VER ให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากล ตลาดคาร์บอนภาคสมัครใจของประเทศไทย (Carbon Market) ได้มีการทำบันทึกความเข้าใจ (MOU) กับกระทรวงอุตสาหกรรม ซึ่งในปัจจุบันราคาและการซื้อขายของ Carbon Credit สูงขึ้น ในเรื่องเครือข่ายคาร์บอนนิวทรัลประเทศไทย (Thailand Carbon Neutral Network : TCNN) ได้มีการส่งเสริมการมีส่วนร่วมขององค์กรสมาชิกเครือข่ายในการดำเนินงานด้านการบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจกเพิ่มมากขึ้น สร้างความตระหนักและการพัฒนาศักยภาพเกี่ยวกับการดำเนินการด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศให้กับองค์กรสมาชิก

รองอธิบดีกรมควบคุมมลพิษ กรมควบคุมมลพิษ (นางสาวปรีญาพร สุวรรณเกษ) ได้ตอบชี้แจงสรุปได้ว่า สถานการณ์คุณภาพสิ่งแวดล้อมในพื้นที่เขตควบคุมมลพิษมาตาพุด คุณภาพน้ำ โดยส่วนใหญ่อยู่ในเกณฑ์เสื่อมโทรม ส่วนกากของเสียและสารอันตรายได้รับการจัดการถูกหลักวิชาการ มีการกำหนดกลไกการดำเนินงานโดยการตั้งคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ โดยมีคณะกรรมการและคณะทำงานประสานงานเพื่อดำเนินการตามเป้าหมาย และจากผลการศึกษาเบื้องต้นโครงการประเมินผลเพื่อยกเลิกเขตควบคุมมลพิษตามแผนการปฏิรูปประเทศ พบว่า ยังไม่มีความเหมาะสมในการยกเลิกเขตควบคุมมลพิษจังหวัดระยอง แต่อย่างไรก็ดี โครงการได้มีการกำหนดในสิ้นเดือนกันยายน การดำเนินการต่าง ๆ พบปัญหาอุปสรรค เช่น หน่วยงานไม่ได้รับการจัดสรรงบประมาณตามแผนงานที่กำหนด หน่วยงานกำกับดูแลแหล่งกำเนิดมลพิษในพื้นที่มีจำนวนเจ้าหน้าที่ไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติงานในการตรวจสอบการจัดการมลพิษของแหล่งกำเนิดมลพิษให้ทั่วถึงและต่อเนื่อง

ผู้ตรวจราชการกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น (นายวิสุทธิ์ ประกอบความดี) ได้ตอบชี้แจงสรุปได้ว่า การดำเนินงานขององค์การบริหารน้ำเสีย คือ การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหา น้ำเสียชุมชน โดยการฝึกอบรมด้านเทคนิคการบำบัดน้ำเสียให้กับบุคลากรภาครัฐและเอกชน การก่อสร้างหรือปรับปรุงระบบบำบัดน้ำเสีย และการบริหารจัดการระบบบำบัดน้ำเสีย เช่น ปรับปรุงระบบบำบัดน้ำเสียชุมชนรวมของ อปท. ที่ก่อสร้างเสร็จแล้ว และบริหารจัดการควบคุมการบำรุงรักษาเครื่องจักรและอุปกรณ์ให้มีประสิทธิภาพในการบำบัดน้ำเสียให้มีคุณภาพตามมาตรฐาน

ก่อนปล่อยลงสู่แหล่งน้ำสาธารณะ ส่วนรูปแบบของระบบน้ำเสียนั้นมีข้อจำกัดในปัจจุบัน คือ ไม่มีพื้นที่ก่อสร้างระบบบำบัดน้ำเสีย (มีพื้นที่แต่ต้องการใช้ประโยชน์ด้านอื่นหรือที่ดินมีราคาสูง) และทัศนคติที่มีต่อระบบบำบัดน้ำเสียกังวลจะมีกลิ่นเหม็นรบกวน อย่างไรก็ตาม ในบางพื้นที่จึงมีการปรับปรุงบำบัดน้ำเสียที่สามารถอยู่ร่วมกับชุมชนได้

ผู้อำนวยการองค์การบริหารน้ำเสีย (อจน.) (นายชिरะ วงศบุรณะ) ได้ตอบชี้แจงสรุปได้ว่า สถานการณ์ขยะมูลฝอยของประเทศกำหนดให้กระทรวงมหาดไทยเป็นเจ้าภาพหลักในการบริหารจัดการขยะมูลฝอยของประเทศ ในปี พ.ศ. ๒๕๖๔ มีปริมาณขยะมูลฝอยจำนวน ๒๔.๙๘ ล้านตันต่อปี โดยมีขยะตกค้างจำนวน ๕.๓ ล้านตัน และมีการจัดทำโครงการการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน “จังหวัดสะอาด” โดยได้มีมาตรการจัดการขยะแบ่งเป็น (๑) มาตรการจัดการขยะต้นทาง เช่น การลดปริมาณขยะ ณ ต้นทางตั้งแต่แหล่งกำเนิดด้วยหลัก ๓ช คือ ใช้น้อย ใช้ซ้ำ และนำกลับมาใช้ใหม่ ซึ่ง อปท. มีหน้าที่ในการสนับสนุนให้เกิดการดำเนินการตามมาตรการ ๓ช เป็นต้น (๒) มาตรการจัดการขยะกลางทาง โดยการจัดหาภาชนะรองรับเพียงพอ จัดระบบการเก็บขนตามวัน เวลา และสถานที่ รวมทั้งจัดหายานพาหนะในการเก็บขนที่เพียงพอ (๓) มาตรการจัดการขยะปลายทาง เช่น การรวมกลุ่มพื้นที่ในการจัดการมูลฝอยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โครงการจำกัดขยะเพื่อผลิตไฟฟ้าของ อปท. จำนวน ๔๘ โครงการ และ (๔) ด้านการบริหารจัดการ

สำหรับข้อเสนอแนะมีดังนี้ การจัดการขยะต้นทางหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน ควรสนับสนุน อปท. ซึ่งมีข้อจำกัดในเรื่องงบประมาณ บุคลากร ในการจัดการขยะ ทั้งองค์ความรู้ทางวิชาการ การฝึกอบรม และส่งเสริมประชาชนหรือชุมชน ในการคัดแยกขยะลดปริมาณขยะ และร่วมสนับสนุนการรับขยะที่คัดแยกแล้ว ทั้งขยะอินทรีย์ ขยะรีไซเคิล ไปใช้ประโยชน์ เพื่อให้การลดปริมาณขยะมีความต่อเนื่อง ยั่งยืน รวมทั้งไม่เป็นภาระของชุมชนและ อปท. การจัดการขยะกลางทาง สำนักงบประมาณควรสนับสนุนงบประมาณรายการค่าครุภัณฑ์สำหรับสนับสนุนการจัดการสิ่งปฏิกูลและขยะมูลฝอย จัดซื้อรถขยะให้แก่ อปท. เพิ่มเติม และการจัดการขยะปลายทาง กระทรวงพลังงานควรเร่งรัดการกำหนดอัตราซื้อไฟฟ้า และ กกพ. ออกระเบียบและประกาศรับซื้อไฟฟ้าของโครงการโรงกำจัดขยะมูลฝอยเพื่อผลิตกระแสไฟฟ้าเพิ่มเติม

นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการพิเศษ กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข (นายประโชติ กราบกราน) ได้ตอบชี้แจงสรุปได้ว่า การจัดการมูลฝอยตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ ได้มีการดำเนินการออกกฎหมายลำดับรองที่เกี่ยวข้องกับการจัดการมูลฝอย ได้แก่ กฎกระทรวงว่าด้วยการจัดการมูลฝอยติดเชื้อ พ.ศ. ๒๕๔๕ และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๔ กฎกระทรวงสุลักษณะการจัดการมูลฝอยทั่วไป พ.ศ. ๒๕๖๐ กฎกระทรวงการจัดการมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชน พ.ศ. ๒๕๖๓ และกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมการออกใบอนุญาต สำหรับเป้าหมายการดำเนินงานการจัดการมูลฝอยติดเชื้อของประเทศตามแผนแม่บทการบริหารจัดการขยะมูลฝอยของประเทศ คือ มูลฝอยติดเชื้อที่เกิดขึ้นได้รับการจัดการอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ ร้อยละ ๑๐๐ ในปี พ.ศ. ๒๕๖๔ แหล่งกำเนิดมูลฝอยติดเชื้อมีภาพรวมเฉลี่ย ๒๔๗ ต้นต่อวัน โดยมีแหล่งกำเนิดมาจากสถานพยาบาลเป็นส่วนใหญ่ ไม่ว่าจะเป็นสถานพยาบาลของโรงพยาบาลในสังกัดกระทรวงสาธารณสุขและโรงพยาบาลในสังกัดกระทรวงอื่น ๆ รวมทั้งโรงพยาบาลเอกชน และคลินิกเอกชน สถานพยาบาลสัตว์ รวมทั้งห้องปฏิบัติการเชื้ออันตราย ต่อมาในช่วงสถานการณ์

การแพร่ระบาดของโรค COVID - 19 ส่งผลให้มีปริมาณขยะติดเชื้อเพิ่มมากขึ้น โดยแหล่งกำเนิดมูลฝอยติดเชื้อนั้น มาจากโรงพยาบาลสนาม สถานที่กักกัน ศูนย์แยกกัก รวมทั้งมาจากประชาชนและชุมชนที่ทำ Home Isolation ซึ่งกรมอนามัยได้มีมาตรการลดปริมาณมูลฝอยติดเชื้อ จำแนกเป็น

- มาตรการลดปริมาณมูลฝอยติดเชื้อ ณ แหล่งกำเนิด
- มาตรการและแนวทางการจัดการมูลฝอยติดเชื้อ COVID - 19
- มาตรการจัดตั้งที่พักรวมมูลฝอยติดเชื้อชั่วคราวระดับพื้นที่
- มาตรการการเพิ่มศักยภาพระบบการเก็บขนมูลฝอยติดเชื้อ
- มาตรการเพิ่มสถานที่รับกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ รองรับสถานการณ์การแพร่ระบาดของ

ของโรค COVID - 19

นอกจากนี้ กรมอนามัยยังมีการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อแยกขยะติดเชื้อมีปริมาณไม่สัมผัสมักกับสารคัดหลั่งออกจากขยะติดเชื้อด้วย สำหรับแนวทางในการแก้ปัญหาการบริหารจัดการมูลฝอยทั่วไป ได้มีการกำหนดกฎกระทรวงสุขลักษณะการจัดการมูลฝอยทั่วไป พ.ศ. ๒๕๖๐ และประกาศกระทรวงที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ประกาศกระทรวง เรื่อง กำหนดคุณสมบัติของเจ้าหน้าที่ควบคุมกำกับในการจัดการมูลฝอยทั่วไป พ.ศ. ๒๕๖๐ ประกาศกระทรวง เรื่อง กำหนดมาตรการควบคุมกำกับในการขนมูลฝอยทั่วไปเพื่อป้องกันการลักลอบทิ้ง พ.ศ. ๒๕๖๐ ประกาศกระทรวง เรื่อง หลักเกณฑ์การคัดเลือกสถานที่ตั้งสำหรับการฝังกลบมูลฝอยอย่างถูกหลักสุขาภิบาล พ.ศ. ๒๕๖๐ และประกาศกระทรวง เรื่อง ลักษณะและเงื่อนไขการป้องกันการปนเปื้อนของน้ำใต้ดินจากน้ำชะมูลฝอยและการรายงานผลการตรวจสอบคุณภาพน้ำใต้ดินจากสถานที่ฝังกลบอย่างถูกหลักสุขาภิบาล พ.ศ. ๒๕๖๐ สำหรับแนวทางในการบริหารจัดการมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชน ได้มีการกำหนดกฎกระทรวงการจัดการมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชน พ.ศ. ๒๕๖๐ รวมทั้งประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง หลักสูตรและระยะเวลาการฝึกอบรมการจัดการมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชนอย่างปลอดภัยสำหรับเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ พ.ศ. ๒๕๖๔ และประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง หลักสูตรและระยะเวลาการฝึกอบรมการจัดการมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชนอย่างปลอดภัยสำหรับผู้ปฏิบัติงาน พ.ศ. ๒๕๖๔ นอกจากนี้ กรมอนามัยได้มีแนวทางการขับเคลื่อนด้านการจัดการมูลฝอยด้วยการพัฒนามาตรฐานคุณภาพระบบบริการอนามัยสิ่งแวดล้อมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (EHA) และการจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อมและมูลฝอยในโรงพยาบาลภายใต้โครงการ GREEN and CLEAN Hospital ด้วย สำหรับปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานของกรมอนามัยที่สำคัญ ได้แก่ ประชาชนขาดความรู้ความเข้าใจและความร่วมมือในวิธีการแยกทิ้งมูลฝอยติดเชื้อที่ถูกต้องและการติดตามผลเพื่อนำมาจัดระบบการคัดแยกที่ต้นทางและการเก็บรวบรวมไปกำจัดแยกจากขยะมูลฝอยชุมชนรวมทั้ง อปท. ขาดความพร้อมในการจัดการมูลฝอยติดเชื้อ ทั้งนโยบายจากผู้บริหารท้องถิ่น ด้านบุคลากรงบประมาณในการวางระบบเก็บรวบรวม ขนส่งและกำจัดมูลฝอยติดเชื้อและการออกข้อบัญญัติท้องถิ่น นอกจากนี้ ยังมีข้อจำกัดในการเก็บรวบรวมมูลฝอยติดเชื้อจากคลินิกคน คลินิกสัตว์ และห้องปฏิบัติการเชื้ออันตรายเข้าสู่ระบบการจัดการมูลฝอยติดเชื้ออย่างถูกต้องด้วย

๓. แผนการปฏิรูปประเทศ ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

มีสมาชิกอภิปรายสรุปได้ว่า ขอสอบถามความคืบหน้าในการดำเนินการตามแผนปฏิรูปประเทศประเด็นการปฏิรูปประเทศที่ ๓ ด้านกิจกรรมที่ ๒ ซึ่งเป็นกิจกรรมปฏิรูปประเทศที่จะส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อประชาชนอย่างมีนัยยะสำคัญหรือ Big Rock ซึ่งมีโครงการที่เกี่ยวข้องจำนวน ๓ โครงการ ได้แก่ โครงการกำหนดเขตการปกครองของจังหวัดทางทะเล ปัจจุบันยังไม่สามารถหาข้อยุติระหว่างจังหวัดกระบี่และจังหวัดพังงาได้ จะส่งผลให้การตราร่างพระราชบัญญัติการกำหนดเขตปกครองจังหวัดชายทะเลไม่สามารถดำเนินการต่อไปได้ และอาจทำให้แผนการปฏิรูปประเทศในประเด็นนี้แล้วเสร็จไม่ทันกำหนดพิจารณาภายในปีนี้ได้ คณะกรรมาธิการได้เคยหารือกับผู้แทนของทั้ง ๒ จังหวัด จึงมีข้อเสนอแนะต่อกรณีนี้ ดังนี้ ๑. กระทรวงมหาดไทยควรเป็นหน่วยงานตัดสินใจในการกำหนดเขตระหว่างจังหวัดกระบี่และจังหวัดพังงาเนื่องจากไม่สามารถหาข้อยุติได้ โดยทั้ง ๒ จังหวัดพร้อมจะดำเนินการตามผลการพิจารณาของกระทรวงมหาดไทย ๒. การตราพระราชบัญญัติการกำหนดเขตปกครองจังหวัดชายทะเลซึ่งยังไม่สามารถดำเนินการให้แล้วเสร็จได้จะส่งผลต่อการดำเนินงานของส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง เนื่องจากยังไม่มีกฎหมายรองรับขอบเขตอำนาจหน้าที่ รวมถึงส่งผลต่อการจัดทำหลักสูตรการเรียนการสอนของกระทรวงศึกษาธิการและกระทรวงการอุดมศึกษา ฯ ซึ่งได้เตรียมความพร้อมไว้อย่างครบถ้วนแล้ว ๓. เมื่อกระทรวงมหาดไทยได้พิจารณาตามข้อ ๑ จึงอยากสอบถามกระทรวงมหาดไทยถึงความคืบหน้าในการดำเนินการเรื่องการกำหนดเขตปกครองทางทะเล ว่าต่อจากนี้จะเป็นอย่างไรบ้าง และคาดว่าจะสามารถดำเนินการให้แล้วเสร็จได้เมื่อใด

โครงการขับเคลื่อนการสร้างองค์ความรู้เรื่องเขตทางทะเลของประเทศไทยรวมทั้งผลประโยชน์ของชาติทางทะเลไปสู่การเรียนการสอนในสถานศึกษาของกระทรวงศึกษา เป็นโครงการซึ่งได้มีการใช้พื้นที่จังหวัดชุมพรเป็นพื้นที่เป้าหมายในการออกแบบเรื่องเขตทางทะเลของประเทศไทยและเขตทรัพยากรทางทะเลชายฝั่ง มีการนำหนังสือ เรื่อง ทะเลและมหาสมุทร และผลประโยชน์ของชาติทางทะเล ไปประกอบการเรียนการสอนในสถานศึกษาในพื้นที่นำร่องในพื้นที่ ๒๒ จังหวัดชายทะเลและกรุงเทพมหานครด้วย จึงขอสอบถามกระทรวงศึกษาธิการว่ามีความคืบหน้าในการขับเคลื่อนเรื่องนี้นำไปสู่การเรียนการสอนของสถานศึกษาต่อจากนี้ได้อย่างไร

โครงการขับเคลื่อนการบรรจุขอบเขตเนื้อหาทางทะเลและการจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งในหลักสูตรของอุดมศึกษา ซึ่งปัจจุบันรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษาฯ ได้เห็นชอบเนื้อหาวิชาเขตทางทะเลและการจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง จำนวน ๓ หน่วยกิต ๔๕ ชั่วโมง เรียบร้อยแล้ว โดยกระทรวงการอุดมศึกษาฯ ได้แจ้งเนื้อหารายละเอียดให้สถาบันอุดมศึกษาบรรจุรายวิชาดังกล่าวเป็นรายวิชาทั่วไป และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษาฯ ได้เพิ่มเติม เรื่อง การเป็นชาติทางทะเลและสมุทธานุภาพ (Sea Power) ไว้ในหลักสูตรการศึกษาเกี่ยวกับการจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง จึงขอลาถามกระทรวงการอุดมศึกษาฯ ว่าความคืบหน้าในการขับเคลื่อนการบรรจุขอบเขตเนื้อหาวิชาเขตทางทะเลและการจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งในสถานศึกษาระดับอุดมศึกษาต่อจากนี้มีความคืบหน้าเป็นอย่างไรบ้าง

รองอธิบดีกรมการปกครอง กรมการปกครอง (นายพิริยะ ฉันทดิลก) ได้ตอบชี้แจงสรุปได้ว่า ปัจจุบันนี้ได้ดำเนินการแบ่งเขตการปกครองของจังหวัดทางทะเลเสร็จแล้ว ๒๐ จังหวัด เหลือเพียง ๑ จังหวัด ที่ไม่สามารถทำบันทึกข้อตกลงแบ่งเขตการปกครองของจังหวัดทางทะเลได้ คือ ปัญหาการแบ่งเขตทางทะเลระหว่างอำเภอเกาะยาว จังหวัดพังงา กับอำเภอเมืองกระบี่ จังหวัดกระบี่ ซึ่งในปัจจุบันกรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย อยู่ระหว่างการจัดตั้งคณะกรรมการพิจารณาหาข้อยุติปัญหาแนวเขตการปกครองระหว่างอำเภอเกาะยาว จังหวัดพังงา กับอำเภอเมืองกระบี่ จังหวัดกระบี่ เพื่อหาข้อยุติ โดยเมื่อวันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๖๕ คณะกรรมาธิการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม วุฒิสภา ได้ลงพื้นที่และได้เชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งจังหวัดกระบี่ และจังหวัดพังงา ประชุมหารือและบรรยายสรุปเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการแบ่งเขตทางทะเลระหว่างจังหวัดกระบี่กับจังหวัดพังงา เพื่อหาข้อยุติในประเด็นดังกล่าว สำหรับขั้นตอนต่อไปถ้าได้ข้อยุติเกี่ยวกับการแบ่งเขตการปกครองของจังหวัดกระบี่กับจังหวัดพังงาเรียบร้อยแล้ว กระทรวงมหาดไทยจะจัดทำร่างแผนที่และบันทึกข้อตกลงจังหวัดเป็นร่างพระราชบัญญัติต่อไปตามกระบวนการที่กฎหมายกำหนดไว้

ผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงศึกษาธิการ (นายปรีดี ภูสีน้ำ) ได้ตอบชี้แจงสรุปได้ว่า สำหรับความคืบหน้าการขับเคลื่อนการสร้างองค์ความรู้เรื่องเขตทางทะเลของประเทศไทย ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งและผลประโยชน์ของชาติทางทะเลไปสู่การเรียนการสอนในสถานศึกษาสังกัดของกระทรวงศึกษาธิการนั้น ในปัจจุบันกระทรวงศึกษาธิการได้มีการกำหนดกรอบหลักสูตรการสร้างองค์ความรู้เรื่องเขตทางทะเลของประเทศไทย ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งและผลประโยชน์ของชาติทางทะเล จำนวน ๔ หลักสูตร ดังนี้

- (๑) ช่วงชั้นที่ ๑ ระดับชั้น ป. ๑ - ป. ๓
- (๒) ช่วงชั้นที่ ๒ ระดับชั้น ป. ๔ - ป. ๖
- (๓) ช่วงชั้นที่ ๓ ระดับชั้น ม. ๑ - ม. ๓
- (๔) ช่วงชั้นที่ ๔ ระดับชั้น ม. ๔ - ม. ๖

ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการได้ดำเนินการขับเคลื่อนองค์ความรู้เรื่องเขตทางทะเลของประเทศไทย ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งและผลประโยชน์ของชาติทางทะเลในโรงเรียนนาร่องที่มีพื้นที่ติดชายทะเลทั้งหมด ๒๓ จังหวัด โดยเฉพาะโรงเรียนในจังหวัดชุมพรได้มีการดำเนินการในทุกโรงเรียน โดยมีกรอบเนื้อหาสาระแบ่งเป็น ๖ หน่วย ได้แก่

- (๑) ลักษณะภูมิศาสตร์ทางทะเลและความสำคัญของทะเล
- (๒) เขตทางทะเลของประเทศไทย
- (๓) เขตการปกครองทางทะเล
- (๔) กฎหมายการใช้ประโยชน์ทางทะเล
- (๕) ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งในท้องถิ่น
- (๖) ผลประโยชน์ทางทะเล

สำหรับกลไกในการขับเคลื่อนองค์ความรู้เรื่องเขตทางทะเลของประเทศไทย
ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งและผลประโยชน์ของชาติทางทะเล มีการจัดทำหนังสือเรื่องทะเล
และมหาสมุทรและผลประโยชน์ของชาติทางทะเลเพื่อให้มีการตระหนักถึงความสำคัญของทะเล
ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการได้ให้ความสำคัญในเรื่องนี้ และได้มีนโยบายให้สถานศึกษานำหนังสือไปใช้
ประกอบการเรียนการสอนในสถานศึกษาต่อไป

ที่ประชุมพิจารณารับทราบ

(๗) เรื่องอื่น ๆ

ไม่มี

เลิกประชุม เวลา ๑๕.๑๐ นาฬิกา

